

ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ У 7 КЛАСІ

Конспекти уроків

**ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН**

ББК 74.262.4

В41

Автори:

А.З. Бригідир, І.В. Вергун, О.Я. Галашин, Г.Я. Кравчик, Л.Є. Кучер,
І.В. Олійник, В.П. Стахурська, Л.Р. Стецюк, Л.Б. Фічка

Вивчення біології у 7 класі: Конспекти уроків/Бригідир А.З.,
В41 Вергун І.В., Галашин О.Я. та ін. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан,
2008. — 216 с.

ISBN 978-966-408-449-6

У посібнику подано орієнтовні плани-конспекти уроків з біології для 7 класу, завдання для тематичної атестації, інструктивні картки для проведення практичних та лабораторних робіт, розробки екскурсій, складені відповідно до чинної програми для 12-річної школи та на основі підручника, рекомендованого Міністерством освіти та науки України (Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія. 7 кл. — К.: Генеза, 2007).

Для вчителів і методистів загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів природничих факультетів педагогічних університетів.

ББК 74.262.4

Охороняється законом про авторське право.

Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

Навчальне видання

ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ У 7 КЛАСІ

Конспекти уроків

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Донара Пендзей*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Тетяни Золосєдової*

Підписано до друку 28.01.2008. Формат 60×84/16. Папір друкарський.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 12,5. Умовн. фарбо-відб. 12,5.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 43-00-46; 25-18-09

publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

© Бригідир А.З. та ін., 2008

© Навчальна книга – Богдан,

макет, художнє оформлення, 2008

ISBN 978-966-408-449-6

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
(2 години на тиждень, разом 68 год., з них 4 год — резервний час)

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
	Вступ (2 год)		
1(1)	Біологія — наука про живу природу. Різноманітність живих організмів, середовище їх існування, класифікація.	8	
2(2)	Рослинний світ — складова частина природи. <i>Експедиція №1. Природа рідного краю.</i>	12	
	Розділ I. Рослини		
	Тема 1. Будова та життєдіяльність рослин (14 год)		
3(1)	Основні процеси життєдіяльності рослин	13	
4(2)	Клітина — одиниця будови та життєдіяльності рослинного організму. <i>Лабораторна робота №1. Будова клітини рослин.</i>	16	
5(3)	Тканини рослини, їхня будова, функції та взаємозв'язок	19	
6(4)	Органи рослини, їхні функції та взаємозв'язок	25	
7(5)	Корінь — вегетативний орган рослини. Види коренів. Типи кореневих систем. Видозміни коренів. <i>Лабораторна робота №2. Корінь і кореневі системи. Видозміни кореня</i>	28	
8(6)	Внутрішня будова кореня у зв'язку з його функціями. <i>Лабораторна робота №3. Внутрішня будова кореня у зв'язку з його функціями</i>	31	
9(7)	Пагін та його будова. Розвиток пагона з бруньки. <i>Лабораторна робота №4. Пагін і його будова. Різноманітність пагонів</i>	36	
10(8)	Стебло — вісь пагона. Внутрішня будова стебла. <i>Лабораторна робота №5. Внутрішня будова стебла у зв'язку з його функціями</i>	39	
11(9)	Видозміни пагона. <i>Лабораторна робота №6. Видозміни пагона</i>	42	
12(10)	Листок — бічна частина пагона. <i>Лабораторна робота №7. Будова і різноманітність листків</i>	44	

УРОК 41.

Приспосувальні риси будови і життєдіяльності голонасінних

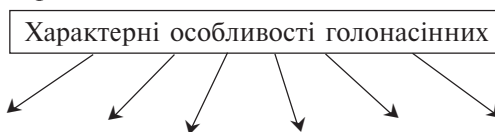
Мета: розкрити особливості будови голонасінних, їх життєдіяльність; формувати практичні уміння і навички розпізнавати голонасінні.

Обладнання: таблиця “Відділ Голонасінні”, колекція шишок; гілки ялини і сосни; лупи; препарувальні голки; мікроскопи.

Структура уроку, основний зміст і методи роботи

I. Актуалізація опорних знань.

Складання опорної схеми.

II. Вивчення нового матеріалу.

1. Гра “Розпізнай рослину”.

(Учні відгадують рослину за особливостями будови.)

Невідома рослина №1.

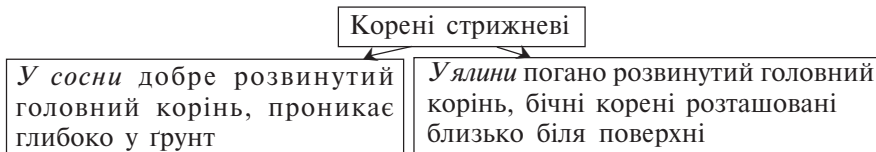
Висока, струнка, до 30–40 м заввишки. Листки мають вигляд голок, що прикріплюються по два до пагона. Хвоїнки сизо-зелені, живуть 2–3 роки. Голчасті листки цієї рослини вузькі та довгі, до 5–6 см. (*Сосна.*)

Невідома рослина №2.

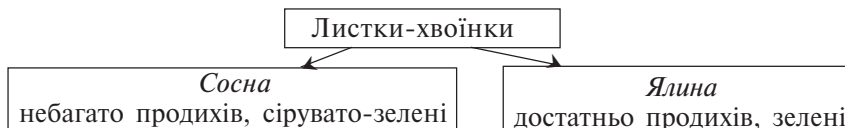
Крона має пірамідальну форму. Хвоїнки гострі, невеликі, зеленого кольору. На пагоні сидять окремо одна від одної. Опадають хвоїнки раз на 5–7 років. (*Ялина.*)

2. Будова голонасінних. (Розповідь. Бесіда.)

Порівнюємо будову ялини і сосни.

— Чому іноді вітер звалює ялини, а не сосни?

— Яка рослина більш економно випаровує вологу і посуха їй не страшна?

3. Життєвий цикл у голонасінних. (*Розповідь вчителя і складання схеми циклу розвитку сосни.*)

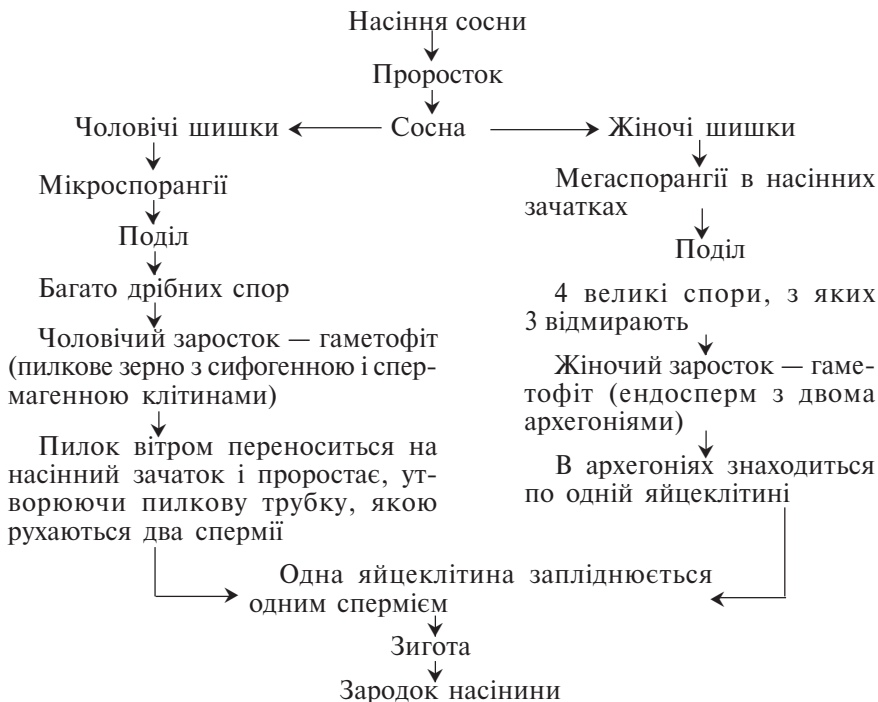
Спорофіт переважає над гаметофітом. Чоловічий гаметофіт утворюється в чоловічих шишках жовтого кольору, на верхівках багаторічних пагонів. Чоловічий гаметофіт формується з мікроспори в мікроспорангіях між лусками шишок. Він складається з двох клітин — сифогенної, або клітини пилкової трубки, і генеративної, або спермагенної клітини, з якої утворюються статеві клітини.

Жіночий гаметофіт формується із мегаспори в мегаспорангіях, що знаходяться на жіночих шишках. Мегаспорангії є всередині насінного зачатка і їх називають нуцелусом. Зверху нуцелус має покрив, або інтегумент. Покриви утворюють щілину (пилковхід, або мікропіле). Жіночий гаметофіт складається із двох архегоній та первинного ендосперму (запасу поживних речовин).

— Показати цикл розвитку на таблиці “Цикл розвитку сосни”.

— Записати цикл розвитку на дошці, а учні — в зошити.

Цикл розвитку сосни

III. Закріплення знань учнів.

Виконання лабораторної роботи за інструктивною карткою.

Лабораторна робота №15. Будова голонасінних рослин *Інструктивна картка*

1. Розгляньте пагони сосни і ялини. Порівняйте їх.
2. Розгляньте хвою. Визначіть її форму, розміщення на стеблі, виміряйте її довжину і зверніть увагу на забарвлення.
3. Розгляньте під мікроскопом хвою.
4. Користуючись лупою, розгляньте пилкові мішечки та пилки на чоловічих шишках.
5. Розгляньте зовнішній вигляд жіночих шишок. Яка їхня форма, розміри, забарвлення?
6. Всі дані занесіть у таблицю.

Назва рослини	Хвоя			Шишки		
	Довжина	Забарвлення	Розміщення	Розміри	Форма лусок	Цільність

IV. Домашнє завдання.

Вивчити § 45 підручника, підготуватися до презентації голонасінних.

УРОК 42.

Різноманітність голонасінних

Мета: сформувати знання учнів про різноманітність голонасінних; вчити працювати з науково-популярною літературою; продовжити екологічне виховання.

Обладнання: гербарії різних голонасінних; малюнки представників відділу Голонасінних; карта “Рослинність світу”.

Структура уроку, основний зміст і методи роботи

I. Актуалізація опорних знань учнів.

Виписіть номери питань, навпроти них запишіть номери правильних відповідей.